

**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ АДМІНІСТРУВАННЯ
ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ
ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ**

Досліджено механізми вдосконалення адміністрування податкових платежів в умовах фінансової підтримки розвитку малого бізнесу. Проаналізовано методи удосконалення механізмів адміністрування податкових платежів в умовах фінансової підтримки малого бізнесу. Проведено глибокий аналіз з обґрунтуванням Податкового кодексу України, щодо оподаткування малого бізнесу в сучасній ринковій економіці. Відзначено, що адміністрування податків і зборів потрібно розуміти як управлінську діяльність публічно-правового характеру, яку здійснюють податкові органи, митні органи в межах їх компетенції та суб'єктів господарювання і стосується формування державних доходів з метою реалізації функцій податків відповідно до Податкового кодексу. Розглянуто методи ведення фіскальної політики стимулювання розвитку малого бізнесу. Відзначено метод правильного рівня фіскального навантаження, а також метод зацінення знижок, кредитів, відстрочок. Систематизовано функціональні напрями організаційного процесу платників спрощеного податку, його нарахування, сплати, управління податковими відносинами і податковими зобов'язаннями. Проаналізовано фіскальний досвід зарубіжних країн, а саме прискорену амортизацію. Наведено завдання, які могли б вирішити низку проблем економічного розвитку малого підприємництва, насамперед легалізації бізнесу та скорочення обсягів "мінімізації" податкових зобов'язань, що має стати наслідком запровадження відповідних законодавчих ініціатив у практику фіскального механізму. Перераховані функції державної влади закріплені нормами Податкового кодексу під час проведення адміністрування податків.

Ключеві слова: податки; фінансова політика; адміністрування податків.

Вступ. Адміністрування податків і зборів залишається однією з найактуальніших не тільки у сфері оподаткування, а й у сфері соціального управління фінансово-господарською діяльністю суб'єктів господарювання загалом. В основі цієї проблеми, на нашу думку, лежить питання недостатнього наукового обґрунтування термінів та понять "податкове адміністрування", "порядок адміністрування податків і зборів".

У Податковому кодексі немає визначення поняття "адміністрування податків", але постійно використовують термін як "порядок адміністрування податків і зборів". Так, ст. 1 та 40 Податкового кодексу визначено, що Податковий кодекс України регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контрольних органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства (Податковий кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>).

На наш погляд, порядок адміністрування податків і зборів потрібно розуміти як управлінську діяльність публічно-правового характеру, яка здійснюється податковими органами, митними органами в межах їх компетенції та суб'єктів господарювання і стосується формування державних доходів з метою реалізації функцій податків відповідно до Податкового кодексу.

До прийняття Податкового кодексу сформована в Україні система оподаткування суб'єктів підприємниць-

кої діяльності – малих підприємств, як засвідчили проведені дослідження, за формами законодавчої ініціативи була спрямована на стимулювання малого й середнього бізнесу, однак за методами реалізації потребувала належної адаптації відповідно до вимог ринкового економічного середовища. Від'ємний фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, не обґрунтоване вилучення оборотного капіталу в рахунок погашення податкових зобов'язань перед бюджетом, багатоваріантність податкових рішень в умовах нестабільності податкового законодавства та відсутності єдиного підходу щодо регламентації його норм, неузгодженість засад і напрямів реалізації облікової і фіскальної корпоративної політики, нераціональна структура валового обороту за різних схем спрощеного оподаткування, що зумовлена включенням до цін реалізації ПДВ, а також можливістю його відшкодування – це тільки неповний перелік проблем, що вимагали розв'язання у короткотерміновому періоді. Вирішення окреслених питань насамперед мало ґрунтуватися на організаційно-правовій складовій податкового механізму. Застосування адекватних ринковій економіці добробуту методів ведення фіскальної політики стимулювання розвитку малого бізнесу, на наш погляд, доцільно здійснювати за двома напрямками. По-перше, шляхом демократизації процесів вибору однієї із окреслених форм оподаткування в контексті оптимізації рівня фіскального навантаження. По-друге на основі широкого застосування різного роду знижок, відстрочок, кредитів, інших способів пільгового оподаткування.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. Науковці П. Бечко, Н. Лиса вважають, що податкове адміністру-

Цитування за ДСТУ: Клепанчук О. Ю. Удосконалення механізмів адміністрування податкових платежів в умовах фінансової підтримки розвитку малого бізнесу / О. Ю. Клепанчук // Науковий вісник НЛТУ України. Серія економічна. – 2017. – Вип. 27(2). – С. 140–145.

Citation APA: Klepanchuk, O. Yu. (2017). IMPROVEMENT OF ADMINISTRATION MECHANISMS OF TAX PAYMENTS IN TERMS OF SPONSORSHIP OF SMALL BUSINESS DEVELOPMENT. *Scientific Bulletin of UNFU. Economic Series*, 27(2), 140–145. Retrieved from: <http://nv.nltu.edu.ua/index.php/journal/article/view/236>

вання – це система заходів і прийомів, зумовлена нормами чинного законодавства, яка забезпечує мобілізацію надходжень до бюджетів всіх рівнів і державних цільових фондів (Bechko & Lysa, 2009).

На думку А. Селіванова (Selyvanov, 2002), "адміністрування податків" – це правовідносини, які складаються у сфері здійснення уповноваженими державними органами заходів з погашення податкового боргу і передбачають застосування методів владно-примусового характеру до платників податків". А. А. Ластовецький (Lastovetskyi, 2003) вважає, що адміністрування податків – це механізм, що включає систему способів та організаційно-правових заходів відчуження уповноваженими державними органами податків і зборів (обов'язкових платежів).

Метою роботи є наведення механізмів удосконалення адміністрування податкових платежів з розвитком малого бізнесу.

Вклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі серед широкого кола дослідників спрощеної системи оподаткування малих підприємств дедалі частіше лунають пропозиції щодо її удосконалення. При цьому в центр уваги виносяться не тільки фіскально-економічні критерії формування податкової бази, а й організаційно-технічні чинники адміністрування податку. Особливої актуальності в контексті вказаної проблематики, на наш погляд, набувають результати досліджень І. Лютого, які можна систематизувати за функціональними напрямками організації процесу вибору платників спрощеного податку, його нарахування, сплати, управління податковими відносинами і податковими зобов'язаннями (Liutyi & Romaniuk, 2007).

Потребують деталізації всі вихідні передумови застосування спрощеної системи оподаткування. Зокрема, ще проектом Податкового кодексу було чітко визначено коло суб'єктів малого підприємництва, на яких не поширюється єдиний податок, оскільки застосовано не тільки обмеження щодо кількості працівників та обсягу отриманого доходу, а й чітко визначено види господарської діяльності, щодо яких спрощена система оподаткування, обліку та звітності не застосовується.

Разом з тим зазначимо, що зміна цих критеріїв має супроводжуватися запровадженням диференційованих ставок спрощеного податку залежно від розмірів оподаткованого доходу, що, з одного боку, підштовхуватиме суб'єкт підприємництва до переходу на загальну систему оподаткування, з іншого – дасть змогу регулювати відносини підприємців і підприємств, що обрали спрощену систему оподаткування та їх контрагентів, які перебувають на загальній системі.

У проекті Податкового кодексу було передбачено комплексне вирішення питання щодо сплати суб'єктами малого бізнесу на спрощеній системі оподаткування внесків до фондів соціального страхування. Соціальне значення цього питання тим більш важливе з урахуванням колізій між чинним законодавством з питань застосування спрощеної системи та пенсійним законодавством України. Перехід до нарахування і сплати внесків суб'єктами, які обрали спрощену систему оподаткування на загальних підставах, повинен зняти соціальну напруженість, що виникає у разі виходу на пенсію найманого працівника підприємця на спрощеній системі оподаткування.

Світовий фіскальний досвід свідчить про обмежене використання єдиного податку в процесі оподаткування малих підприємницьких форм. Натомість функціонує налагоджений механізм диференційованого підходу щодо окреслених платників залежно від чисельності працівників, обсягів фінансово-господарської діяльності та валової продукції. З іншого боку, потреба розбудови ринкової економіки в Україні не виключає можливості застосування різноманітних податкових преференцій як важеля прямої та опосередкованої фінансової підтримки розвитку малого бізнесу.

Значний інтерес викликає податок із сукупного доходу, який, по суті, за способом нарахування і сплати виступає прообразом податку з доходів юридичних осіб, що нараховувався у першій половині 90-х років відповідно за ставками 18 % та 22 %. Об'єктом зазначеного податку виступає сукупний дохід як гібридна форма доходно-повитратного оподаткування, оскільки включає прибуток підприємства і фактичні витрати на оплату праці.

Механізм нарахування та сплати спрощеного податку із сукупного податкового доходу до прийняття Податкового кодексу наведено на рис. 1.

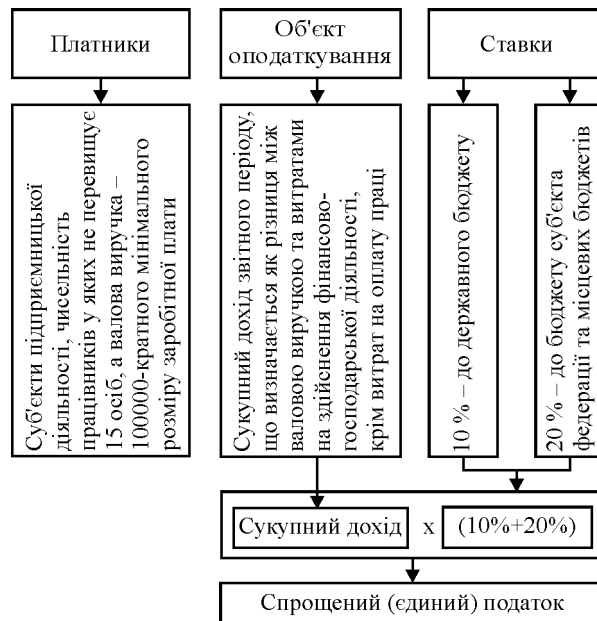

Рис. 1. Механізм нарахування та сплати спрощеного податку із сукупного податкового доходу (складено на основі (Sokolovska, 2004; Shevchenko, 2013)

Водночас, механізм нарахування та сплати спрощеного податку з валової виручки до прийняття Податкового кодексу наведено на рис. 2. Оцінка ефективності спрощеного податку із сукупного доходу за коефіцієнтом фіскального навантаження, на наш погляд, є меншою мірою недостатньою, оскільки не враховує багатогранності його регулятивних механізмів. Рациональне використання останніх не тільки може вирішити проблеми наповнюваності бюджетів, а й стимулювати процес ринкового реформування.

По-перше, перехід до оподаткування доходу є необхідним для малих підприємств, створених внаслідок роздержавлення й приватизації, де суб'єктом управління (однак не реальним власником) став трудовий колектив. З розвитком економічної самостійності та самофі-

нансування вказані суб'єкти підприємницької діяльності зіткнулися з проблемою розмивання чітких меж між фактичними витратами на оплату праці й прибутком. Зацікавленість трудових колективів у збільшенні насаперед заробітної плати зумовлює прагнення до зниження частки прибутку в доході суб'єкта господарювання. Отже, у разі оподаткування прибутку розвиток такої тенденції може призвести до різкого зменшення величини об'єкта оподаткування, а значить, з одного боку, до падіння бюджетних надходжень, а з іншого – до втрати джерела фінансування інвестицій.

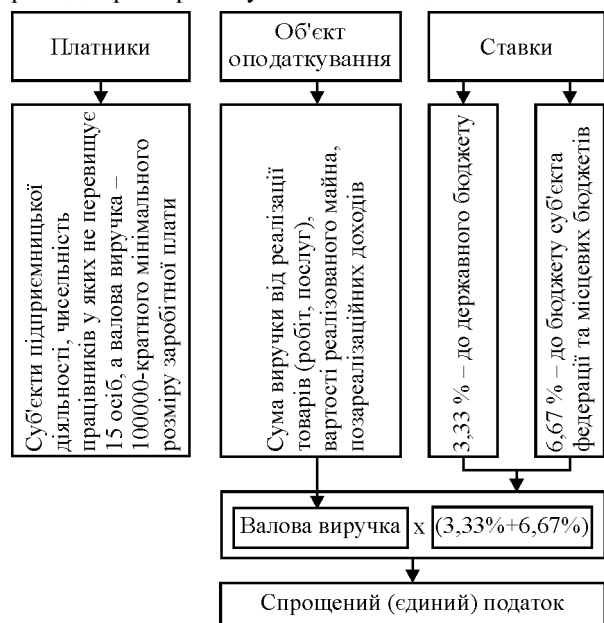

Рис. 2. Механізм нарахування та сплати спрощеного податку з валової виручки (складено на основі (Shevchenko, 2013; Romanovskij, Vrublevskaia, & Sabanti, 2000))

По-друге, регулювання пропорцій між фактичними витратами на оплату праці й прибутком – найважливіша сфера економічних відносин. В економіці розвинених зарубіжних країн оптимальність співвідношення споживання та нагромадження досягається через боротьбу інтересів найманого працівника і власника. Тому з боку держави не потрібні спеціальні важелі, які підтримували б дані пропорції на підприємствах.

Водночас, доцільно було передбачити компенсаційний механізм зменшення кількості податків і зборів, замість яких сплачується єдиний податок. Такою компенсацією, на думку І. Лютого, може стати зменшення ставки єдиного податку для юридичних осіб на спрощеній системі оподаткування та зменшення ставки податку за найманого працівника для підприємців-фізичних осіб.

Окрім цього, потребував доопрацювання механізм переходу на спрощену систему оподаткування і механізм переходу зі спрощеної на загальну схему оподаткування.

На наш погляд, реалізація вказаних вище завдань поряд з оптимальним вибором об'єкта оподаткування (валової виручки або сукупного доходу) вже в короткотерміновій перспективі могли б вирішити низку проблем економічного розвитку малого підприємництва, насаперед, легалізації бізнесу та скорочення обсягів "мінімізації" податкових зобов'язань, що має стати наслідком запровадження відповідних законодавчих ініціатив

у практику фіскального механізму. Отже, законодавче врегулювання питань спрощеної системи оподаткування повинно сприяти привабливості малого підприємництва, що, водночас, слугуватиме чинником формування конкурентної економіки України.

Важливим важелем державного регулювання розвитку малого бізнесу є широка система податкових пільг. Останню потрібно розглядати, з одного боку, як суто тактичний превентивний захід, що застосовується в якості додаткового податкового важеля в умовах спрощеної схеми оподаткування, з іншого – як стратегічну мету податкового стимулювання розвитку малого бізнесу в умовах переходу від єдиного податку до диференційованого оподаткування прибутку при одночасній сплаті інших загальнообов'язкових податків, зборів, платежів, встановлених чинним законодавством. Відсутність в Україні концепції пільгового оподаткування як невід'ємної сфери фіскально-економічної системи потребує емпіричного переосмислення зарубіжного фіскального досвіду в контексті позитивних напрацьованих у галузі звільнення від оподаткування окремих категорій платників, об'єктів оподаткування, видів діяльності, фінансово-господарських операцій.

Провідне місце у системі податкових стимулів займає амортизаційна політика. У більшості країн світу поряд з пропорційною застосовується й прискорена амортизація активної частини основних фондів – машин, устаткування, верстатів тощо. Списання більшої частини зносу активів у перші роки їх експлуатації призводить до загального зростання частки власних фінансових ресурсів у вартісній структурі реалізованої товарної продукції за рахунок збільшення амортизаційних відрахувань. Окрім цього, складна система мікрорівневого фінансового перерозподілу зумовлює зростання витратних вартісних показників за відносного зниження рівня прибутковості, що, водночас, спричинює податкову економію за рахунок скорочення бази прибуткового оподаткування.

З метою відтворення у підприємств мотивації до інвестування у нові основні фонди доцільно скасувати порядок, за яким витрати на поліпшення основних фондів включаються до складу валових витрат. На суму витрат на поліпшення основних фондів має збільшуватися вартість основних фондів відповідної групи і зазначені витрати мають амортизуватися у складі основних фондів. Подальша практика віднесення витрат на поліпшення основних фондів до складу валових витрат посилюватиме технологічне відставання української економіки.

По-друге, для подолання негативних тенденцій в амортизаційній політиці доцільно було б переглянути підходи щодо формування груп основних фондів та встановлення для них норм амортизації. Враховуючи досвід розвинених країн, пріоритет у нарахуванні амортизації для цілей оподаткування має бути віддано сучасним засобам виробництва, таким як повністю амортизовані лінії виробництва, енергоощадне устаткування, системи очищення та захисту навколишнього середовища.

По-третє, з метою заохочення підприємців до збільшення інвестування у наукові дослідження та розробки потрібно встановити норми амортизації нематеріальних

активів, що містять результати досліджень, на рівні не нижчому за рівень норм амортизації, встановлених для комп'ютерної техніки, передбачити можливість нарахування прискореної амортизації.

По-четверте, потрібно врахувати галузеві особливості списання зносу необоротних активів. Поряд із загальним податковим режимом доцільно застосовувати специфічні податкові режими, які ґрунтуються на особливих системах амортизаційної політики і додаткових інвестиційних пільгах, у сільськогосподарському виробництві, лісовому господарстві, гірничодобувній, нафтовій і газовій промисловості, енергетиці. Окрім цього, зважаючи на високий ступінь зношуваності основних фондів у сільському господарстві, вкрай низьку механізацію та автоматизацію праці у сільськогосподарському відтворювальному циклі, перспективним є виділення в окрему групу для цілей оподаткування сільськогосподарської техніки із встановленням для цієї групи норми амортизації на рівні не нижчому, ніж для комп'ютерної техніки.

По-п'яте, варто оптимізувати рівень амортизації, нарахованої на автомобілі невіробиного призначення. На наш погляд, в умовах відсутності повного циклу виробництва сучасних автомобілів в Україні (відсутні власні конкурентоспроможні моделі, технології виробництва, створення матеріалів тощо) застосування підвищених норм амортизації, порівняно з активною частиною основних фондів, призводить до стимулювання попиту на імпортні автомобілі та витоку капіталу за межі країни. Отже, економічно прагматичним рішенням є зниження норм амортизації на автомобілі до рівня амортизаційних норм списання вартості звичайних засобів виробництва, віднесених до третьої групи основних фондів (Податковий кодекс України, URL: <http://sfs.gov.ua/nk/rozdil-xiv--spetsialni-podat>).

Поряд з амортизаційними пільгами, широкого застосування у світовій фіскальній практиці набули різного роду відрахування та знижки. Серед останніх значних інтерес в контексті податкового стимулювання малого бізнесу представляють такі:

Відрахування у спеціальні резервні фонди. Кількість таких фондів є досить значною, що зумовлено масштабістю і багатопрофільністю їх використання – покриття сумнівних боргів, фінансове забезпечення витрат і збитків майбутніх періодів, насамперед від знецінення матеріальних і товарних запасів, попередження валютних ризиків тощо.

Початкові податкові знижки. Застосовуються в окремих промислово розвинених країнах у вигляді одноразового звільнення від оподаткування частини прибутку. Знижка надається у формі додаткової надбавки до суми нарахованої амортизації протягом першого року експлуатації обладнання. Вперше вказану фіскальну преференцію було апробовано у Великобританії (1945 р.), Нідерландах (1950 р.), трохи пізніше у Франції, ФРН, Італії, інших країнах. Передумовою запровадження початкової податкової знижки виступило стимулювання підприємств до нарощування обсягів капіталовкладень у необоротні активи. Встановлений у відсотках розмір знижки диференціюється залежно від структури авансованого капіталу в основні засоби, галузі промислової діяльності, а в деяких країнах (нап-

риклад, в Італії) – від району країни. Треба зауважити, що початкова податкова знижка дала поштовх до "вільної" амортизації, коли суб'єкт підприємництва самостійно визначає суму амортизаційних відрахувань.

У низці країн право на збільшення амортизаційних відрахувань надається не тільки в перший рік експлуатації основних фондів, а й у наступні роки. Окрім підвищених норм амортизації, компанії також самостійно обирають метод списання – зменшення залишку при подвійній нормі амортизації чи рівномірне щорічне списання (за даними Ін-ту бюджету та соціально-економічних досліджень, Щомісячний моніторинг основних індикаторів бюджетної та банківської систем України. URL: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/2016_09_budget_new_ukr.pdf).

Податкові кредити, як метод зменшення бази оподаткування на суму нарахованих податкових зобов'язань, функціонують у трьох формах:

- податкові кредити за раніше утриманими (сплаченими) податками, тобто зменшення суми податкових зобов'язань на суму сплачених податків. Особливої актуальності, на наш погляд, наберуть в умовах подальшої світової фінансової глобалізації в частині зменшення нарахованих сум податків на величину податкових платежів, здійснених за кордоном;
- інвестиційні кредити, що передбачають зменшення обсягів фіску на суму фактично "вироблених" інвестицій;
- спеціальні податкові кредити, спрямовані на стимулювання науково-дослідних і проектно-пошукових робіт, забезпечення зайнятості окремих категорій населення, професійну переорієнтацію тощо.

Податкові режими заліку або компенсації понесених збитків. У процесі фінансово-господарської діяльності суб'єкти підприємства можуть отримувати як комерційні, пов'язані із здійсненням поточної операційної діяльності, так і некомерційні збитки, що зумовлені втратою капіталу, зменшенням його вартості, скороченням надходжень від іпотечної власності. При цьому комерційні збитки підлягають вирахуванню із доходів звітного податкового періоду або можуть вноситися в рахунок зменшення податкових платежів у наступних періодах, а некомерційні – зменшують базу оподаткування тільки в певних розмірах залежно від приросту вартості окремих активів, що зумовили такі збитки. Тобто зменшення вартості капіталу може компенсуватися тільки шляхом вирахування із доходу від приросту капіталу того ж виду активів за один і той самий період. Водночас, можливості заліків відносно доходів від приросту капіталу в наступні податкові періоди є істотно обмеженими.

Відстрочки від сплати податків. Зазначена пільга з позицій залучення капіталу є рівноцінною безвідсотковому банківському кредиту і надається за галузевою ознакою. Особливі механізми відтермінування податкових зобов'язань притаманні страхуванню, інвестиційній діяльності, добувній промисловості, сільському господарству, експорту окремих товарних груп і послуг. Наприклад, страховим компаніям Великобританії надається відстрочка терміном на три роки, тобто в поточному фінансовому році підлягають фактичному погашенню податкові зобов'язання попередніх (трьохрічної давності) податкових періодів.

Поряд з галузевими відстрочками знайшли практичне застосування відстрочки і розстрочки зі сплати корпоративного прибуткового податку з огляду на особливі обставини.

Висновки. Отже, можна зробити загальний висновок про те, що виникла нагальна потреба і доцільність реформування спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу в напрямі оптимізації об'єкта оподаткування як з позицій фіскальної достатності, так і з позицій економічної ефективності, а також розширення пільгових механізмів податкового стимулювання підприємств. Водночас, усі податкові рішення мають бути системно пов'язаними, обґрунтовані об'єктивними економічними реаліями, відповідати загальній податковій стратегії економічної системи добробуту.

Ще у процесі практичного запровадження Податкового кодексу України стало очевидним, що цілісний гармонізований документ у сфері оподаткування забезпечить виконання тактичних і стратегічних завдань податкової політики у країні тільки за умов професійного і збалансованого адміністрування податків. Саме недосконалість адміністративних процедур, пов'язаних з оподаткуванням, є однією з головних причин недоотримання податкових платежів до державного бюджету, негативного ставлення платників до виконання свого податкового обов'язку, а також низької позиції України в міжнародному рейтингу умов ведення бізнесу.

Тому, відповідно до Податкового кодексу, податкове адміністрування як регламентована законами й іншими нормативно-правовими актами управлінська діяльність, що здійснюється податковими та іншими контрольними органами, передбачає розв'язання таких основних завдань:

- забезпечення платникам податків зручних умов для виконання їхніх обов'язків щодо розрахунку, декларування та сплати податків і зборів;
- контроль із боку держави виконання платниками своїх обов'язків щодо розрахунку, декларування та сплати податків і зборів, забезпечення їх повного виконання всіма платниками;
- забезпечення захисту законних прав та інтересів платників податків від протиправного втручання з боку органів державної влади;

- вжиття державою заходів примусу щодо платників, які не виконують свої обов'язки податків.

З урахуванням нагальної потреби вирішення цих завдань потрібно будувати і систему адміністрування податків. При цьому виконання одних завдань покладеться на органи державної влади, а інших – на платників податків.

До функцій органів державної влади, закріплених нормами Податкового кодексу, під час проведення адміністрування податків належать:

- надання послуг платникам податків у ході виконання ними своїх обов'язків з розрахунку, декларування та сплати податків і зборів;
- здійснення контролю з виконання платниками податкового законодавства;
- вирішення спорів, що виникають у застосуванні податкового законодавства;
- забезпечення відповідальності за порушення податкового законодавства як платників податків, так і органів державної виконавчої влади;
- здійснення примусового стягнення податків, не сплачених у встановлені терміни, та вжиття заходів, спрямованих на поновлення платоспроможності платників податків.

Перелік використаних джерел

- Bechko, P. K., & Lysa, N. V. (2009). *Podatkovi menedzhment*. Kyiv: Tsentr navch. lit-ry, 288 p. [in Ukrainian]
- Lastovetskyi, A. (2003). Orhanizatsiino-pravovi zasady administruvannya podatkiv. *Pravo Ukrainy*, 11, 37-40. [in Ukrainian]
- Liutyi, I. O., & Romaniuk, M. V. (2007). Problemy ta perspektyvy sproshchenoi systemy opodatkuvannya subiektiv maloho pidpriemnytstva v Ukraini. *Finansy Ukrainy*, 6, 31-38. [in Ukrainian]
- Romanovskij, M. V., Vrublevskaia, O. V., & Sabanti, B. M. (Eds.) (2000). *Finansy: uchebnik dlja vuzov*. Moscow: Perspektiva, Yurajt, 520 s. [in Russian]
- Selyanov, A. (2002). Administruvannya podatkiv: novi problemy v administratyvnomu ta finansovomu pravi Ukrainy. *Pravo Ukrainy*, 2, 34-38. [in Ukrainian]
- Shevchenko, O. V. (2013). Zminy biudzhethno-podatkovoho rehuliuвання rehionalnoho rozvytku: pershi pidsumky. *Analitychni zapysky shchodo problem ta podii suspilnoho rozvytku*, NISD. Lystopad. Retrived from: <http://www.niss.gov.ua/articles/647>. [in Ukrainian]
- Sokolovska, A. (2004). *Podatkova systema derzhavy: teoriia i praktyka stanovlennia*. Kyiv: Znannia-Pres, 454 p. [in Ukrainian]

О. Ю. Клепанчук

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ АДМИНИСТРИРОВАНИЯ НАЛОГОВЫХ ПЛАТЕЖЕЙ В УСЛОВИЯХ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКИ РАЗВИТИЯ МАЛОГО БИЗНЕСА

Исследованы механизмы усовершенствования администрирования налоговых платежей в условиях финансовой поддержки развития малого бизнеса. Проанализированы методы усовершенствования механизмов администрирования налоговых платежей в условиях финансовой поддержки малого бизнеса. Проведен глубокий анализ с обоснованием Налогового кодекса Украины относительно налогообложения малого бизнеса в современной рыночной экономике. Отмечено, что администрирование налогов и сборов следует понимать как управленческую деятельность правового характера, которая осуществляется налоговыми органами и множественными органами в пределах их компетенции и субъектов ведения хозяйства и касается формирования государственных доходов с целью реализации функций налогов в соответствии с Налоговым кодексом. Рассмотрены методы ведения фискальной политики стимулирования развития малого бизнеса. Отмечен метод правильного уровня фискальной нагрузки, а также методы скидок, кредитов, отсрочек. Систематизированы приемы функционального направления организационного процесса плательщиков упрощенного налога, его начисления, управления налоговыми отношениями. Проанализирован фискальный опыт зарубежных стран, а именно ускоренную амортизацию. Перечислены задания, которые бы могли решить ряд проблем экономического развития малого предпринимательства, в первую очередь, легализации бизнеса и сокращения объемов "минимизации" налоговых обязательств, которая должна стать следствием внедрения соответствующих законодательных инициатив в практику фискального механизма. Перечисленные функции государственной власти закреплены нормами Налогового кодекса при проведении администрирования налогов.

Ключевые слова: налоги; финансовая политика; администрирование налогов.

IMPROVEMENT OF ADMINISTRATION MECHANISMS OF TAX PAYMENTS IN TERMS OF SPONSORSHIP OF SMALL BUSINESS DEVELOPMENT

Administration of taxes and fees is an important issue both in the field of taxation and social administration of economic activities of business entities. The problem of insufficient scientific substantiation of terms and concepts of "tax administration", "the order of administration of taxes and fees" is a key feature of this issue and consequently, should be reviewed. In the paper suggested we investigate the mechanisms of improvement of administration of tax payments in terms of sponsorship of small business development. A deep analysis is conducted based on the Internal Revenue Code of Ukraine, in relation to taxation of small business in a modern market economy. We have marked that tax and fee administrating should be considered as administrative activity of public and legal character, which is carried out by tax and customs authorities within their jurisdiction. The methods of conducting fiscal policy for stimulation of small business development are considered. We have also distinguished a proper method of fiscal burden and also a method for application of discounts, credits, and deferrals. In the course of our study we have systematized functional areas of organizational process of simplified tax payers, its charges and payment, tax relations management, and tax obligations. Fiscal experience of foreign countries is analysed as well. Namely, it is the accelerated depreciation. The authors have defined the tasks which could solve some problems of economic development of small business, first of all legalization of business and reduction of volumes of "minimization" of tax obligations, which should follow the introduction of the proper legislative initiatives into the practice of fiscal mechanism. We have listed the functions of state authorities that are provided by the norms of the Internal Revenue Code in the course of tax administration.

Keywords: taxes; financial policy; tax administration.

Інформація про автора:

Клепанчук Ольга Юріївна, аспірант, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів, Україна.

Email: o.klepanchuk@gmail.com